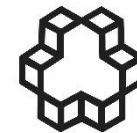

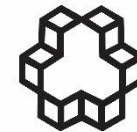
چالش-های پیش-روی دانشگاه-های ایران تا تحقق دانشگاه-های کارآفرین

علی خاکی صدیق
دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی
آذر ماه ۱۳۹۶

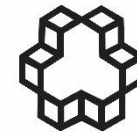
مقدمه

- دانشگاه-های طراز اوّل جهانی دانشگاه-هایی کارآفرین
- کارآفرینی در دانشگاه-ها نقش اساسی در اقتصاد دانش بنیان دارند
- ورود دانشگاه-های کشور به گفتمان کارآفرینی از منظر اقتصاد مقاومتی یک الزام است
- چالش-های پیش-روی دانشگاه-های ایران تا تحقق دانشگاه-های کارآفرین و سنجه‌هایی برای اندازه‌گیری فاصله تا رسیدن به دانشگاه-های کارآفرین

چند پرسش کلیدی

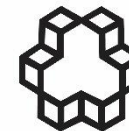
- دانشگاه کارآفرین در ایران به چه معناست و چه مقدار اهمیت دارد؟ وزن نسبی این مفهوم در مقایسه با سایر وظایف و ماموریت‌های دانشگاه‌ها چیست؟
- آیا دانشگاه کارآفرین در آمریکا، اروپا، غرب آسیا، روسیه و چین، و ایران یا سایر کشورهای در حال توسعه یک نقش دارد و سبک‌ها، رویکردها و ویژگی‌های آن یکسان است؟
- آیا ضرورتی برای ورود همه دانشگاه‌های کشور به بحث کارآفرینی وجود دارد؟
- **سنجه‌هایی برای اندازه‌گیری فاصله دانشگاه‌های ایران تا دانشگاه کارآفرین**

سنجه‌های دانشگاه-های کارآفرین

سنجه‌های اندازه‌گیری فاصله دانشگاه-های کشور از دانشگاه-های کارآفرین:

- راهبری و هدایتگری در دانشگاه کارآفرین
- ظرفیت سازی و سرمایه گذاری در کارآفرینی
- ترویج، فرهنگ-سازی و توسعه کارآفرینی
- هموارسازی مسیر کارآفرینی در دانشگاه
- روابط بیرونی برای توسعه کارآفرینی
- دانشگاه کارآفرین دانشگاهی با تعاملات در عرصه-های بین-المللی

سنجه اول: راهبری و هدایتگری در دانشگاه کارآفرین

وضعیت کنونی دانشگاه-های کشور

عملکرد دانشگاه کارآفرین

در مورد اندکی از دانشگاه-ها درست است

عملاً وجود ندارد

در اندکی از دانشگاه-ها وجود دارد

عملاً وجود ندارد

عملاً وجود ندارد

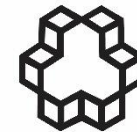
کارآفرینی در طرح راهبردی دانشگاه نقش محوری دارد

پیاده-سازی برنامه راهبردی در کارآفرینی: درگیری لایه-های مختلف مدیریتی، اداری و علمی

ارایه ساختار مدل کارآفرینی دانشگاه یا زیست بوم کارآفرینی

آزادی عمل و خودمختاری واحدهای دانشگاه در کارآفرینی

دانشگاه و توسعه فرهنگ کارآفرینی در جامعه

سنجه دوم: ظرفیت سازی و سرمایه گذاری در کارآفرینی

وضعیت کنونی دانشگاه-های کشور

عملکرد دانشگاه کارآفرین

بسیار اندک است

اختصاص بودجه کارآفرینی از محل بودجه-های جاری، درآمدها و جذب سرمایه خارج از دانشگاه

عملاً وجود ندارد

راهبرد مالی پایدار برای کارآفرینی

بسیار اندک است

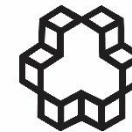
جلب همکاری استادان و دانشجویان در طرح-های کارآفرینی با ایجاد هم افزایی مابین دانشکده-ها و گروه-های گوناگون کاری بین رشته-ای و همکاری-های آموزشی و آزمایشگاهی سخت-افزاری و نرم-افزاری

عملاً وجود ندارد

امکان به کارگیری نیروهای کارآفرین و متخصص کارآفرینی در بدنه اداری-آموزشی-پژوهشی دانشگاه: کارشناسی، هیات علمی و دانشجویی

بسیار اندک است

امتیازدهی به فعالیت-های کارآفرینی در پایه، ارتقا، تقدیر، مدیریت و ...

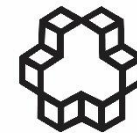
سنجه دوم: ظرفیت سازی و سرمایه گذاری در کارآفرینی (ادامه)

وضعیت کنونی دانشگاه-های
کشور

عملکرد دانشگاه کارآفرین

بسیار اندک است

سیاست مشخص برای آموزش مستمر و به-روز مهارت-ها و ملزومات
کارآفرینی به کارکنان، کارشناسان و هیات علمی

سنجه سوم: ترویج و توسعه فرهنگ کارآفرینی

عملکرد دانشگاه کارآفرین

وضعیت کنونی دانشگاه-های کشور

بسیار اندک است

عملاً وجود ندارد

بسیار اندک است

بسیار اندک است

عملاً وجود ندارد

بسیار اندک است

توسعه و ترویج رویکرد کارآفرینی در آموزش-های سنتی با تنوع موضوعی در آموزش: آموزش بین-رشته-ای و آموزش نوآوری

ایجاد کرسی-های کارآفرینی

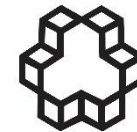
جوایز و تقدیر برای فعالیت-های کارآفرین

ایجاد و تشویق روحیه کارآفرینی در فعالیت-های آزمایشگاهی، گروهی دانشجویی و مانند آن

ارزیابی-های مستمر و به روز از فعالیت-ها و تلاش-های کارآفرینانه

شناسایی و همکاری سازمان یافته با نهادهای ذیربط خارج از دانشگاه برای شناساندن کارآفرینی و اثرات آن در سطح وسیعی در جامعه

سنجه چهارم: هموارسازی مسیر کارآفرینی

عملکرد دانشگاه کارآفرین

وضعیت کنونی دانشگاه-های کشور

اطلاع رسانی پیوسته با به کارگیری تمام ظرفیت-های اطلاع رسانی برای جلب توجه استادان و دانشجویان به الزام، ضرورت-ها، مزایای مادی و معنوی کارآفرینی

فعالیت اندکی انجام
می-شود

ایجاد فرصت-هایی برای تجربه عینی کارآفرینی

عملاً وجود ندارد

ایجاد یک اکوسیستم کارآفرینی (مراکز رشد- شرکت-های استارت آپ، صندوق-های تامین مالی- پارک علم و فناوری) در داخل و اتصال آن به خارج از دانشگاه

بسیار اندک است

ایجاد مسیرها و گذرگاهایی سهل، آسان و پایدار برای وصل کردن فعالان کارآفرینی داخل دانشگاه و کارآفرینان بخش خصوصی به صورت دوطرفه

بسیار اندک است

سنجه پنجم: روابط بیرونی برای توسعه کارآفرینی

عملکرد دانشگاه کارآفرین

وضعیت کنونی دانشگاه-های کشور

ارتباط سیستماتیک، مستمر و پویا با تمامی ذینفعان بیرونی عرصه کارآفرینی: سیاستگذاری و آیین‌نامه‌های اجرایی در چارچوب سیاست درب-های باز دانشگاه

بسیار اندک است

تسهیل برای حضور فعالانه اعضا دانشگاه در مراجع خارج از دانشگاه

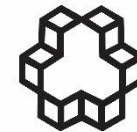
فعالیت اندکی انجام

شود

برنامه-ریزی برای مشارکت فعالان و اندیشمندان حوزه کارآفرینی خارج از دانشگاه برای حضور در دانشگاه به منظور شرکت در جلسات راهبردی، تعریف، راهنمایی و مشاوره پایان-نامه-ها و پروژه‌های پژوهشی در دانشگاه، تدریس، رایه‌گازگاه، سخنرانی و سمینارهایی در دانشگاه

فعالیت اندکی انجام

شود

سنجه ششم: دانشگاه کارآفرین دانشگاه بین-المللی

عملکرد دانشگاه کارآفرین

وضعیت کنونی دانشگاه-های
کشور

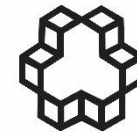
تسهیل در رفت و آمدهای بین-المللی استادان و دانشجویان برای
کارآفرینی

عملاً وجود ندارد

دعوت از استادان و کارآفرینان خارج از کشور

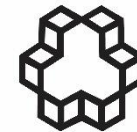
عملاً وجود ندارد

دانشگاه بین-المللی می-تواند کارآفرین نباشد اما دانشگاه کارآفرین بایستی بین-المللی باشد

- نتیجه گیری

- ورود دانشگاه-های کشور به حوزه کارآفرینی از سیاست-های کلیدی و راهبردی آموزش عالی
- یکی از راهکارهای اجرایی سیاست مقاومتی در آموزش عالی توجه به دانشگاه-های کارآفرین
- دانشگاه-ها شرایط اولیه و زیرساخت-های ابتدایی ورود جدی و موثر به کارآفرینی را ندارند
- ماهیت و موضوع کارآفرینی آن-چنان نیست که بتوان بدون تمهیدات لازم به آن ورود پیدا کرد و دستاوردهای عینی برای کشور به ارمغان آورد
- دانشگاهی که از نظر آموزشی، پژوهشی و فناوری در طراز قابل قبولی نیست نمی-تواند به بحث کارآفرینی ورود جدی و موثر پیدا کند
- کارآفرینی پایدار در دانشگاه با بین-المللی-سازی آن ارتباط مستقیم دارد

با تشکر و آرزوی توفیق الهی